

II

DE

twaaifde jaargang

mei 1960.

NIJDAMSTRA TYNGE

PERIODIEK VOOR DE GESLACHTEN
NIJDAM, NIEUWDAM, VLEER, WIJNIA

NIJDAMSTRA

Orgaan der Nijdamstra-Stichting

DE BEVRIJDING

Nu ik dit artikeltje schrijf, is het nog een week voordat we onze bevrijdingsdag vieren, maar als wij het familieblad thuis ontvangen, vrees ik dat we de viering al weer achter de rug hebben.

Ik wil er toch een enkel woord van zeggen.

Hebben wij niet alle reden om het bevrijdingsfeest te vieren? Op 5 mei is het vijftien jaar geleden dat aan de onderdrukking van ons volk door de wrede bezetter een einde kwam.

Toen keerde de vrijheid terug.

Grote en zware offers moesten in de bezettingsjaren gebracht worden.

Het waren donkere jaren. Wie herinnert zich niet de transporten van onze mannen, de kern van ons volk, naar Duitsland.

De gevangenen waren overvol.

Wie heeft niet eens gelezen, of zelf ondervonden van de wreedheden van de bezetter in concentratiekampen en gevangenen?

Vught: meer dan tienduizend gevangenen vonden hier een afgrijzelijke dood.

Wanneer wij op dit alles, vijftien jaar na de historische dag van 5 mei 1945 terugzien, dan moet er grote dank in ons hart zijn, dat de bevrijding is gekomen.

Voor mij, op mijn bureau, ligt een krant, een nood-uitgave van het Friesch Dagblad van vrijdag 22 sept. 1944.

Het is slechts een krantje, zo groot als een circulaire van 20 bij 26 cm.

Het begint met een artikel "Van de Fronten". Steeds feller strijd.

De Duitse troepen vechten zeer verbeterd en mochten er in slagen op enige punten den corridor te verbreken.

Ten noorden van Eindhoven werd o.a. het stafkwartier der 111e luchtlandingsdivisie vernietigd.

Bij Nijmegen....

Na dit nieuws een bekendmaking:

De Höhere S.S. und Polizeiführer Nordwest en General Kommissar für das Sicherheitswesen, maakt bekend:

In overleg met de bevoegde hoge commando-instanties van de Deutsche Weermacht gelast ik met onmiddellijke inwerking treden het volgende:

Ik zal het u besparen wat er verder volgt.

w.g. Rauter.

Distributienieuws

De Secretaris-Generaal van het departement van Landbouw en Visscherij maakt bekend dat men van 24 t/m 30 sept. op elk der bonnen "aardappelen 40" $1\frac{1}{2}$ kg. aardappelen kan kopen.

Uitbreiding gasloze uren.

Dat de verdere achteruitgang van de kolenpositie bij de gasfabrieken en de wenschelijkheid de gasvoorziening zolang mogelijk voortgang te doen hebben het noodzakelijk maken het aantal uren, waarop gas beschikbaar mag worden gesteld, te beperken. In verband hiermede is bepaald, dat de gasbedrijven met ingang van heden, vrijdag, tot nader order slechts in de namiddag van 17 tot 19.30 uur gas zullen mogen leveren.

Beperking electriciteitsverbruik.

Zo ging het nog even door. Genoeg ervan.

Inderdaad, het waren donkere jaren.

Maar wat was het dan, dat ons staande hield? In ons hart leefde de gedachte: Nederland zal herrijzen!!

God zal uitkomst geven op zijn tijd. Het licht zal het winnen van het duister.

Het past ons met blijde harten het bevrijdingsfeest te vieren.

Feestvieren in de vrijheid is een voorrecht. Vechten voor de vrijheid en tegen alle onrecht blijft plicht.

De tijden zijn veranderd en het tempo van het leven is zo geheel anders - akkoord.

De oude vormen zijn gestorven maar het nieuwe moet in ons leven.

Bij alle verschillen, die wij zo dikwijls demonstreren, op de bevrijdingsdag zijn wij één volk!

Zo moeten we feest vieren, zo kunnen we gedenken.

De Voorzitter.

DE FRIESE TAAL

U kent misschien dit jaartal nog wel: 754 Bonifatius bij Dokkum vermoord.

Wellicht kent u ook dat grapje, dat daarover verteld wordt.

Bonifatius was in Friesland aangekomen en trachtte daar vaste voet te krijgen. De bewoners van Friesland wilden, zoals men van echte Friezen verwachten kan, eerst wel eens zien wat voor vlees zij in de kuip hadden. Zo kwamen zij Bonifatius tegemoet en stelden hem de vraag: "Het Fries, is dat een taal of een dialect?" Bonifatius, zeer onvoorzichtig, antwoordde: "Het is geen taal en het is geen dialect, het is een spraakgebrek." Geen wonder dat de Friezen hem toen vermoord hebben.

Hierboven schreef ik "De Friese Taal". Dat is echter een te wijds opschrift. Om de geschiedenis en de ontwikkeling van de Friese taal in haar algemeenheid te kunnen behandelen, zou een gedegen studie van een ervaren etymoloog nodig zijn. En dat gaat mijn krachten ver te boven.

Wat ik evenwel met dit stukje wil aantonen is, dat Bonifatius beslist ongelijk had. (Of de Friezen uit de 8ste eeuw daarom het gelijk aan hun zijde hadden, toen zij hem vermoorden laat ik nu maar in het midden).

Fries is geen spraakgebrek en ook geen dialect. En zeer beslist geen dialect van het Hollands, zoals nog wel eens wordt verondersteld. Natuurlijk hebben wij het dan over het echte Fries en niet het wonderlijke mengsel van Fries en Hollands, waarmee de inwoners van sommige Friese steden zich belachelijk maken. Spreek Fries of spreek Nederlands maar gebruik niet het foeilelijke idioom, dat men wel eens stadsfries noemt.

Het echte goede Fries is veel meer verwant aan het Engels, dan aan het Hollands of Nederlands. In een artikel van Prof. Dr. K. Fokkema in Oosthoek's Encyclopaedie vond ik daar aardige voorbeelden van.

Zowel het Fries als het Engels stammen van het Noordwestgermaans, terwijl het Nederlands veel meer Frankische invloeden heeft ondergaan.

Let maar eens op . Waar het Nederlands een k heeft, horen wij in het Engels en het Fries een tsj. Kerk = Church = Tsjerke.

Een lange a in het Nederlands wordt in het Engels en het Fries een ie.

Voorbeeld: Jaar = Year = Jier.

De Nederlandse oe wordt in het Engels en het Fries dikwijls een ie. Zoet = Sweet = Swiet.

De Nederlandse g wordt in het Engels en in het Fries gewoonlijk een j.

1e voorbeeld: Gisteren = Yesterday = Juster.

2e voorbeeld: Nagel = Nail = Neil.

De v en de z aan het begin van een Nederlands woord vinden we in het Engels en het Fries terug als f en s.

Nederlands: Volk, zetten, zitten.

Engels : Folk, to set, to sit.

Fries : Folk, sette, sitte.

Zo zijn er nog veel meer voorbeelden te noemen. Tweeklanken bij de medeklinkers, zoals nj, tsj, mj, rj, welke in het Fries heel gewoon zijn, zijn in het Nederlands niet uit te spreken.

Neen, Bonifacius had ongelijk. En evenzeer degenen, die het Fries als dialect zien. Fries is een taal, dat zelfs zijn invloed uitoefent op andere dialecten, zoals b.v. het Gronings. Of het West-Fries, dat hier in de kop van Noord-Holland gesproken wordt, ook tot de op het Fries geïnspireerde dialecten behoort, schijnt niet vast te staan. Gelukkig maar. Ik vrees toch reeds het ongenoegen van de Groningers te hebben opgewekt en dat is al erg genoeg.

Alkmaar

H. Nijdam, Lzn.

ZUIDERZEETOCHT 1929 (vervolg).

BURGEMEESTER VAN URK.

V E R K L A R I N G

De burgemeester van Urk verklaart, dat heden Vrijdag 1 Maar 1929 de Heeren PIETER WINIA, 64 jaar van Vollega, MEINE WINIA 36 jaar, Eesterga, HANTJE D v.d. MEER, Eesterga, Roelof Ripper 33 jaar, loods, Lemmer, ALBERT WINIA, 40 jaar, Vollega, JELLE WINIA, 29 jaar, Vollega, FOEKE DIJKSTRA, 35 jaar, Eesterga, HARRET WINIA, 21 jaar, Vollega, HIDDI VISSER, 34 jaar, Lemmer, LOUW SINNEMA, 24 jaar, Eesterga, CORNELIS OOSTERDIJK, 25 jaar, Eesterga, GERRIT DUIKER, 52 jaar, Lemmer, HIEME BOSMA, 22 jaar Lemmer, HARMEN v.d. WOLF, 28 jaar, Lemmer en RIENK HUIJTEMA, 23 jaar, Lemmer, in drie arresleden van Lemmer naar Urk over het ijs zijn gereden.

Om kwart over negen van Lemmer vertrokken, arriveerden zij om half twaalf in de Urker haven.

Op het Raadhuis werden zij door den Burgemeester van URK welkom geheeten en gefeliciteerd met het volbrengen van dezen welgeslaagden, curieuzen tocht.

De Burgemeester van U
w.g.A.Gravestein.

NOG EENS OVER EEN HOBBY

Mijnheer de Boer, procuratiehouder op het kantoor van een fabriek, was 65 jaar geworden. Nu moest hij de betrekking, welke hij vele jaren plichtsgetrouw en met liefde had vervuld, overdragen aan een jongere kracht. Directie en personeel hadden in een feestelijke bijeenkomst met veel speeches en cadeaux afscheid van hem genomen. Na dit afscheid stond hij nu buiten het maatschappelijk leven.

Eerst deed de rust na de drukke dagen van afscheid weldadig aan. Maar omdat de Boer geen bepaalde liefhebberijen had, kwam de verveling voor de vitale 65 jarige al spoedig aansluipen en wist hij zich maar slecht te schikken in het leven van niets doen.

Toen hij nog in het volle leven stond, was de wens wel eens bij hem opgekomen om zijn kwartierstaat eens op te maken, maar waar moest hij de tijd vandaan halen om zich daar eens ernstig mee bezig te houden. En zo was dat er dus bij gebleven.

Wel had hij vaak tegen zijn vrouw gezegd: "Als ik met pensioen ga, dan begin ik daar eens aan."

Nu was hij dan met pensioen. Geen wonder, dat hij dus op een goede morgen tegen zijn vrouw zei: "Ik ga naar de Kanselarij en wil daar mijn licht eens opsteken over het samenstellen van een kwartierstaat."

Tot zijn grote verbazing vond zijn vrouw dat een pracht idee. Zij had al lang begrepen dat haar man iets om handen moest hebben, wilde hij door verveling niet ziek worden.

En nu hij ineens zo enthousiast was over een genealogisch onderzoek van de familie, kon haar dat niet anders dan blij stemmen. Zij wist toen echter nog niet wat zij begonnen was door zo gemakkelijk en hartelijk in te stemmen met zijn plan.

Want heeft men eenmaal de smaak van genealogisch onderzoek te pakken, dan weet men niet meer van ophouden. De ambtenaren op de Kanselarij waren aller vriendelijkst en hielpen hem zoveel zij konden.

Het bleef niet bij zijn eigen kwartierstaat, al spoedig viste hij alles na wat op de familie de Boer betrekking had en drong van het heden al dieper en dieper door in het verleden, tot hij kwam tot een stamvader: Fiette Eeuwes, die boer moest zijn geweest op een flooreerplaats, omstreeks 1600 ergens in de greidhoek van Friesland.

Het eerste bescheiden begin van aantekeningen breidde zich steeds meer en meer uit en tenslotte had hij schriften vol aantekeningen, die hij ordende en rangschikte, zodat er een compleet familieregister ontstond. Dit register werd weer omgewerkt tot een boek. Een boek heeft nu eenmaal de eigenschap, dat het gelezen wil worden en dit speciale boek moest daarvoor ter kennis gebracht worden aan de familieleden.

De Boer arrangeerde daarom een familiedag van al de De Boers, die tot stamvader Fietto Eeuwes hadden.

Met vele leden van het geslacht ontstond een drukke correspondentie.

Plakboeken vol nieuwe vondsten, bijzonderheden over familieleden, anecdotes betreffende de De Boers werden aangelegd en veel moest weer nagespeurd worden van wat anderen hem schreven. En zo had onze gepensioneerde mijnheer De Boer het nog veel drukker vergde dat alles nog veel meer inspanning dan hij het ooit op het kantoor van de fabriek had gehad.

Hoe blij mevrouw De Boer eerst ook was dat haar man iets gevonden had, waar hij zich mee bezig kon houden, nu maakte zij zich ernstige zorgen over haar man.

Hij vermagerde, het eten smaakte hem niet meer, hij werd prikkelbaar en niets buiten zijn hobby interesseerde hem meer.

Dit moest uilopen op een ramp.

Ongelukkig moest mijnheer De Boer wegens een griepje het bed houden en was het noodzakelijk, dat hij zich onder doktersbehandeling stelde.

Hierbij maakte zijn vrouw van de gelegenheid gebruik de dokter deelgenoot te maken van haar grote zorgen over haar man.

De dokter had ook al gemerkt, dat er aan mijnheer De Boer iets meer schortte, dan enkel wat griep en ging eens met De Boer praten.

Deze zag zelf gelukkig ook in, dat het zo niet door kon gaan. Samen vonden zij een oplossing.

Nu er een familievereniging was, zou het wel aardig zijn, dat er af en toe een blad verscheen over wederwaardigheden van Fiette Eeuwes en zijn nageslacht.

En De Boer was wel de aangewezen man, die zulk een blad kon samenstellen en verzorgen.

Onder de meer dan 300 aangesloten leden van de familievereniging was zeker wel iemand te vinden die het verdere genealogische onderzoek voor zijn rekening nam.

Inu, die werd gevonden en mijnheer De Boer vond verder veel plezier in het samenstellen van het familieblad "Fiette Eeuwes en zijn nageslacht"

A. Vleer.

EEN ANTWOORD VAN FREDERIK DE GROTE

In de 18de eeuw was het in Duitsland de gewoonte, dat niet alleen de militairen, maar ook de adellijken bij het aangaan van een huwelijk, de toestemming van de koning hebben moesten. Een edelman, de heer Von Hagen, wilde zich voor de vierde maal in het huwelijk begeven en hij zond daarom een verzoekschrift aan de koning. De koning zond hem zijn verzoekschrift terug met het onderschrift: "Bij een zo druk gebruik kan de formaliteit worden nagelaten."

Mei tank oan God en grea-
te blidens dogge wy tyнге
fan de berte fan ús jonkje

SJOUKE

Sj. Winia

E. Winia-de Vries

Skearnegoutum 277

7 maart 1960

Tydlik: Griff. Forpleech-
hûs, Snits.

Oan elkoar forsein

KLAZINA L. HOTSMA

en

SJIE NIJDAM

Wyns 49,

Zeist, Julianalaan 56,

25 febr. 1960.

AGE PLOEGSTRA

en

HINKE J. NIJDAM

hebben de eer U, mede namens wederzijdse ouders
kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk,
waarvan de voltrekking zal plaatshebben op D.V.
vrijdag 11 december 1959 des namiddags 2 uur ten
stadhuize te Franeker.

Kerkelijke bevestiging door de weleerw. heer
Ds. A.W. Bol om 2.45 uur in de Geref. Kerk aldaar.

Sexbierum, Torenstraat 15)
Groningen, Trompstraat 18) december 1959

Gelegenheid tot gelukwensen van 16.30-18.00 uur in
het Kamstrahuis te Franeker.

Toekomstig adres: A. Stellingwerfstraat 3, Leeuwarden.

Heden overleed zacht en
kalm, na een kotstondige ziekte
onze lieve zorgzame Va-
der, B huwd-, Groot- en
Overgrootvader, Broeder, Be-
huwd broeder en Oom

TJEEERD NIJDAM

weduwn. van Catharina Mulder
eerder weduwn. van Johanna
Tobina Lamerus, in de ouder-
dom van 80 jaar.

Heilo: Th. Nijdam
J.A. Nijdam-ter Heeft
Amsterdam: H. Tj. Nijdam
J. Nijdam-de Jong
Muiderberg: W. Nijdam
S. Th. Nijdam-v.d. Rol
Amsterdam: C. Buys-Nijdam
J. Buys.
Klein- Achterkleinkinderen
en verdere familie.

Heden overleed in haar
Heer en Heiland onze innig
geliefde Moeder, Behuwd- en
Grootmoeder

ANTJE NIJDAM

sedert 12 juni 1956 weduwe van
Hendrik de Jong, in de ouder-
dom van 80 jaar.

De diepbedroefden:
Sneek: J. de Jong
S. de Jong-Koerten
Kl. de Jong
L. de Jong-Tienstra
en kleinkinderen.

Sneek, 3 april 1960
Rusthuis "Thabor"
Bolswarderweg 16

De begrafenis is bepaald op
donderdag 7 april '60 's mid-
dags om 2 uur vanuit "Talitha
Koen", Singel 44 Sneek, waarbij
u beleefd wordt uitgenodigd.

Heden overleed plotseling
onze lieve man en vader

EGBERT NIJDAM

sedert 17 maart 1955 weduw-
naar van Klaasje Verbiest op
de leeftijd van 61 jaar.

Groningen, 1 maart 1960
Eerste Spoorstraat 15

J. Nijdam-Medema
Andries.

De overledene is opgebaard in
een der rouwkamers Nw. Bote-
ringestraat 29. Bezoekuren van
3-5 en 7-8.

De teraardebestelling zal
plaats hebben vrijdag 4 maart
a.s. op de begraafplaats "Sel-
werderhof" om plm. 10 uur. Ver-
trek van Eerste Spoorstraat
15 om 9.45 uur.

Heden overleed vrij onver-
wacht onze lieve Moeder, Be-
huwd- en Grootmoeder

FETTJE HOEKSTRA

sinds 15 mei 1950 weduwe van
C. St. Nijdam, in de ouderdom van
ruim 76 jaar.

Olterterp:
St. C. Nijdam
T. Nijdam-Zijlstra
Wieuwerd:
J. Wiersma-Nijdam
H. P. Wiersma
Wommels:
Tj. C. Nijdam
Fr. Nijdam- Suierveld
en kleinkinderen.

ENKELING EN GEMEENSCHAP

Wat verband bestaat er tussen de enkeling en de gemeenschap? Laat ons deze, mijns inziens moeilijke vergelijking, eens wat nader bekijken.

Enkeling is hij, die zich alleen voelt en ook zo leeft.

Wij kunnen ons vaak zo alleen voelen, zonder te beseffen, dat wij ook deel uitmaken van de gemeenschap.

Wat kunnen we ons eenzaam voelen.

Wanneer een langdurige ziekte het lichaam afmat, wanneer het liefste dat wij nog bezaten ons door de dood wordt afgenomen, als de zeedijken doorbreken en het water al maar stijgt en wij misschien alleen nog een heenkomen kunnen vinden op het hoogste punt in de ijzige kou.

Alstublieft, geen(voor)beelden meer, zegt u.

Goed dan.

Wanneer daad, als het er op aankomt, dan voelen we ons dikwijls alleen.

Wie treffend heeft een dichter het eens gezegd:

Wanneer het geluk wordt gebroken,
De mens zit ineen gedoken
Door de slagen van ziekte en pijn,
Dan welt uit het hart: alleen.

Maar is er dan geen verhouding tussen enkeling en gemeenschap? Deze vraag, die haar kracht behoudt door alle eeuwen heen, moet worden beantwoord.

Voeger lag er een sterk accent op de betekenis van de gemeenschap.

Wij vinden dat heden terug bij de meer primitieve volkeren.

De enkeling werd nooit los gezien van de gemeenschap, waartoe hij behoorde.

Het is zo sterk dat in vele oude wetenschappelijke verhandelingen over de gemeenschap kan worden gesproken alsof het een persoon was en aan de andere kant kan men over een persoon spreken alsof het een gemeenschap betreft.

Wanneer spreekt men weer in het meervoud, dan weer in het enkelvoud.

Wanneer sterke nadruk moet echter gelegd worden op de gemeenschap, waarin aan de waarde van de enkeling niet tekort wordt gedaan.

Als we zo om ons heen zien, dan is er toch een grote drang naar de gemeenschap.

Wanneer zelfs in de vacantie kan de enkeling dikwijls niet buiten gemeenschap.

Bij ziekte is de drang naar de gemeenschap nog sterker.

Vanwaar deze drang?

Omdat de enkeling alleen dan zijn doel kan bereiken als hij leeft als deel van de gemeenschap.

Enkeling en gemeenschap kunnen niet gescheiden optrekken.

Gemeenschap kan slechts vruchten afwerpen als ze gevormd wordt door enkelingen.

Enkelingen, die hun verantwoordelijkheid verstaan.

Onze stichting is een gemeenschap, maar moet niet los gezien worden van de enkeling.

Als de enkeling zijn verantwoordelijkheid verstaat, is er een gemeenschap.

Dit is de ware gemeenschap, die uit enkelingen bestaat en de enkeling alsdan de verantwoordelijkheid op zich neemt.

De Voorzitter.

EEN VERSTROOID ECHTGENOOT

De bekende professor Thamasius in Königsberg was zeer verstrooid, zoals veel geleerde heren.

Op zekere dag viel het hem op, dat zijn vrouw een ruiker op zijn lessenaar had gezet.

"Wat heeft dat te beduiden?" vroeg hij verbaasd.

"Eenvoudig, dat het vandaag uw trouwdag is", antwoordde zijn echtgenote.

"Is het waar? Goed, laat mij dan weten, wanneer het de uwe is, dan zal ik mij revancheren", was het verbluffende antwoord van de professor.

Een neef schrijft ons:

Tijdens mijn reizen en trekken zag ik een opvallende foto in de etalage van een Groninger Nieuwsblad hangen.

Geen luipaard, maar een aapje, leeuwte en zwijntje op schoot. Het betrof oppasser Henk Nijdam in de Amsterdamse Dierentuin, die deze lente o.a. de zorg had over de opvoeding van drie verstekelingen, die men in de vrije natuur nimmer bijeen zal zien.

Het waren een hangbuikzwijntje van zes weken, een mangabije aapje van vier maanden en een leeuwte van drie en een halve maand

22/3 '60.

Heden overleed in het vaste vertrouwen op haar Heer en Heiland, onze lieve, zorgzame moeder, behuwd-, groot- en overgrootmoeder

TRIJNTJE DOTINGA

sedert 14 december 1941 weduwe van Pieter Nijdam, in de gezegende ouderdom van 85 jaar.

De bedroefden:

Gauw:

Y. Nijdam
Sj. Nijdam-Oegema

Sneek:

E. Cnossen-Nijdam
W. Cnossen

Rotterdam:

A. Kornelis-Nijdam
Y. Kornelis
en kleinkinderen.

Sneek, 13 maart 1960
Tjotterstraat 5

Heden nam de Here tot Zich na een geduldig gedragen lijden, mijn lieve vrouw en der kinderen zorgdragende moeder

SIERKJE WIJNJA

in de leeftijd van 29 jaar.
Gezang 149.

Joh. Huitema

Bauke en Kor

Scharnegoutum, 4-4-'60.

Rouwdienst op donderdag
7 april 's namiddags half
twee in de Ned. Herv. Kerk te
Scharnegoutum.

Teraardebestelling te Oppenhuizen.

Heden overleed toch nog onverwacht onze geliefde broeder, zwager en oom

JACOB R. WINIA

in de ouderdom van 62 jaar.
Nijland, 14 april 1960

De bedroefden:

Gauw:

Sj. Winia
G. Winia-Nettinga
Eversael (Duitsl.)
D. Winia

Nijland:

Joh. Winia
A. Winia-Jorritsma
en neven en nichten.

De begrafenis is bepaald op a.s. dinsdag
19 april, 's namiddags 13.34 uur vanuit
het gebouw te Nijland.

Inplaats van kaarten

SJ. G. WALINGA

en

F. J. WINIA

geven mede namens wederzijdse ouders, kennis van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking D.V. zal plaats vinden op woensdag 20 april a.s. 's namiddags om 1.30 in het gemeentehuis te Lemmer.

Kerkelijke bevestiging om 2 uur in de Geref Kerk te Lemmer door de Weleerw. Heer Ds. J.H. Binnema.

Heeg, 101

april 1960

Follega 47

Gelgenheid te feliciteren op de trouwdag om 7.30 uur in "Ons Gebouw" te Heeg.

Toekomstig adres: Weibuorren 71
Ureterp.

SCHILDER TE SIJBRANDABUORREN GEWOND DOOR
VAL VAN LADDER.

De schildersknecht J. Nijdam uit Oldeboorn, die in dienst is bij de heer C. Punter in Sijbrandabuorren, was bij de familie W. Koopmans in deze plaats bezig met het behangen van een kamer. Tijdens deze werkzaamheden viel hij van de ladder, waarbij hij zo lelijk terecht kwam, dat hij een hersenschudding opliep en zijn been brak. Hij werd naar het Sint Antoniusziekenhuis te Sneek overgebracht.

G O E T H E

Wie is er, die ontkomen kan aan de macht van zijn woord?

Wie is er, die de schoonheid van zijn kunst kan weerstaan?

Hij heeft aan de mensen schoonheid gegeven, die de eeuwen zal trotseren.

Wij kunnen en mogen de grootheid van de dichter Goethe erkennen; wij kunnen en mogen de schoonheid, die hij ons gaf, bewonderen.

Goethe heeft een lang en in vele opzichten rijk leven gehad. Toen hij stierf, was hij 82 jaar oud en had hij bereikt alles wat een mens voor deze wereld zou kunnen begeren.

Hij werd geëerd als een vorst, als een profeet; hij was in de adelstand verheven; lange jaren was hij eerste minister van Weimar; hij was de vertrouwde raadgever van vorsten en vorstin-
nen.

En toch had ook zijn leven lelijke vlekken, toch had hij vele mensenlevens gewond.

Goethe heeft zijn levenspad niet zuiver kunnen houden.

Zijn geest streefde naar het licht, maar zijn zinnelijke natuur trok hem naar beneden.

Wie het leven van Goethe leest, komt onder de indruk van de worsteling in hem.

Hij werd geboren te Frankfort aan de Main. Reeds op 16-jarige leeftijd ging hij als student naar Leipzig, waar hij echter weinig studeerde, maar zijn lichaam in een ongebreideld leven knakte.

Ziek moest hij weer naar het ouderlijk huis terug.

Na zijn herstel zette hij zijn studie voort te Straatsburg en op 22 jarige jarige leeftijd werd hij advocaat in zijn ge-
boortestad.

Reeds had hij vele gedichten geschreven; trouwens in zijn kin-
derjaren voelde hij zich al dichter.

Het volgende jaar bracht hij de zomer door te Wetzlar, waar hij een ongelukkige liefde opvatte voor de bruid van zijn vriend.

Aan haar heeft hij verschillende verzen gewijd.

Die liefde liet ook haar sporen na in de roman, die twee jaar later van hem verscheen:

"Die Leiden des jungen Werthers".

Die roman, grotendeels in briefvorm geschreven, maakte zijn naam algemeen bekend.

In alle mogelijke talen werd het boek overgezet.

De invloed ervan was enorm.

Er ging een "Wertherkoorts" over de wereld.

Helaas waren er vele jonge mensen, die het voorbeeld van Werther - uit de roman - volgden en de hand aan eigen leven sloegen.

Op verschillende plaatsen o.a. te Leipzig werd het boek verboden.

Een jaar daarna, Goethe was toen 26 jaar oud, ging hij op uitnodiging van de jonge hertog August van Weimar naar het hertogelijke hof.

Daar kwam hij onder de bekoring van de weduwe Charlotte van Stein, die grote invloed op hem kreeg.

In 1782, hij was toen 33 jaar, werd hij in de adelstand verheven en tot eerste minister van Weimar benoemd.

Na een lange reis naar Italië vatte hij liefde op voor de 23 jarige Christiane Vulpius - hij was 39 jaar - met wie hij in vrije liefde ging leven.

Eerst achttien jaar later, toen zij hem het leven had gered, trouwde hij met haar.

Zijn elfjarige vriendschap met de dichter Schiller heeft een goede invloed op hem gehad.

Schiller zette de niet ijverige Goethe tot werken aan.

In 1808 ontmoetten twee grote mannen elkaar te Erfurt, Goethe en Napoleon.

De roem van Goethe evenaarde die van Napoleon.

Op 22 maart 1832 stierf de grote dichter.

Zijn graf is naast dat van Schiller.

BESTUUR NIJDAMSTRA-STICHTING

Voorzitter: T. Nijdam, Coornhertstraat 12, Leeuwarden,
tel. 05100 - 22167.

Secretaresse: M.H.Nijdam-Nijholt, Robert Kochstraat 21,
Leeuwarden.

Penningmeester: C. v.d. Schoot Azn. Leeuwarderweg 63,
Sneek, tel. 05150 - 3028.

LEDEN:

P. Agema-Wynia, Stationsweg 18, Dokkum

H. Nijdam-Smit, Boerhaavelaan 113, Groningen.

M.P.Wienia, Nieuwedijk 75, Lemmer.

A. Vleer, H. Sytstrastraat 18, Sneek.

=====
POSTREKENING: 82.67.24 t.n.v. penningmeester NIJDAMSTRA-
STICHTING, SNEEK.

FAMILIEBLAD: "De Nijdamstra-Tynge".

REDAKTEUR : T. Nijdam, Coornhertstraat 12, Leeuwarden.

BIJ ONBESTELBAARHEID GAARNE RETOUR

aan: Harmen Sytstrastraat 18, SNEEK

zo mogelijk met opgave van nieuw adres.